

Kertomus Ursaan toiminnasta 1950-51.

Toimintakauden alussa Ursaan kuului 3 kunniajäsentä, 122 vakinaista ja 383 vuosijäsentä eli yhteensä 508 jäsentä. Ottaen huomioon toimintakauden kuluessa tapahtuneet muutokset jäsenistön kokoonpano on nyt seuraava:

	Kunniaaj.	Vakin.j.	Vuosij.	Yhteensä
Pääosasto	1	85	126	212
Yleinen maaseutuosasto	1	27	62	90
Mikkelin paikallisos.	-	5	3	8
Imatran - " -	-	1	19	20
Lahden - " -	-	2	145	147
Tampereen - " -	-	-	28	28
	2	120	383	505

Ursan vuosikokouksessa 25.10.1950 valittiin

a) kunnan puheenjohtajaksi	tohtori E. Sucksdorff
b) kaikkien varapuheenjohtajaksi	tohtori Pentti Kalaja
sihteeriksi	maisteri Erkki Kääriäinen
c) hallituksen jäseniksi	prof. R.A. Hirvonen ja kapt.evp. A.J. Saari
d) Imatran ja Lahden paikallisosastojen varajäseniksi	taiteilija Matti Warén ja tohtori T.J. Kukkamäki.

Hallitus valitsi keskuudestaan kirjastonhoitajaksi tohtori Pentti Kalajan ja varainhoitajaksi kapt. A.J. Saaren.

Toimintakauden kuluessa ei hallituksen kokoonpanossa ole tapahtunut muutoksia.

Paikallisosastojen puheenjohtajina ovat toimineet Mikkelissä lehtori Armas Ikonen, Imatralla kanttori Toivo Kiuru, Lahdessa rovasti Juhana Varjovaara ja Tampereella rehtori Eino Lähteenmäki.

Yleisiä kokouksia on toimintakautena ollut neljä.

Vuosikokouksessa 25.10. puheenjohtaja esitti muistosanat edenneestä kunniajäsenestä prof. Ilmari Bonsdorffista ja prof. V.R. Ölander piti esitelmän aiheena Almanakka ja Valtiokalenteri -tähtitieteelliset vuosikirjamme.

Kokouksessa 13.12. tohtori Jaakko Tuominen esitelmöi Auringon toiminnan jaksollisuudesta ja toisena esiintyjänä kuultiin yliopp. Matti Nurmiä, joka selosti radioastronomian kehitystä.

Kevätkauden kokoukset olivat 5.3. ja 19.4. Edellisessä prof. Olavi Erämetsä esitelmöi maailmankaikkeuden alkuainekokoituksen

muodostumisesta ja prof. R.A. Hirvonen esitti tiedonannon Ursan toimesta havaituista tähdenpeitoista. Jälkimmäisessä kokouksessa tohtori Jouko Hautala kertoi kansanperinteen tähtitaivaasta ja tohtori Pentti Kalaja sekä prof. R.A. Hirvonen selostivat tähtitieteellisten aikakauslehtien sisältöä.

Kokouksissa käyneiden jäsenten ja muun yleisön yhteislukumäärä nousi n. 300 henkeen.

Ursan hallituksella oli toimintakauden aikana 6 kokousta. Näissä käsitellyistä asioista mainittakoon seuraavat:

Päätettiin kääntyä Helsingin kaupunginhallituksen puoleen avustuksen saamiseksi tähtinäytännöistä aiheutuneiden kulujen peittämiseksi sekä tähtitornin kunnostamista varten. Ursa toteaa kiitollisena, että anomukset ovat johtaneet myönteiseen tulokseen.

Jäseniä varten päätettiin painattaa yhdistettyjä tilillepanoja ja jäsenkortteja.

Kokoukset päätettiin lähettää

- a) kunniajäsenille
- b) kaikille vakinaisille sekä kaikille pääosaston sekä yleisen maaseutuosaston vuosijäsenille,
- c) Imatran ja Lahden paikallisosastoissa vain johtokunnan jäsenille,
- d) lisäksi niille paikallisosastojen jäsenille, jotka sitä erikseen haluavat.

Filmi "Luomakunnan ihmeet" päätettiin lainata Imatran paikallisosaston käyttöön.

Hyväksyttiin Tampereen paikallisosaston säännöt. Sen jäsenmaksuista päätettiin pääosastolle tulevaksi osaksi määrätä 100 mk.

Ursalle päätettiin hankkia rainakone.

Toimintavuoden aikana on Ursan kirjastoon tilattu samat aikakauslehdet kuin edellisinäkin vuosina, nimittäin

Populär Astronomisk Tidskrift,
 Nordisk Astronomisk Tidsskrift sekä sen Aktuelle Meddelelser,
 The Observatory,
 Popular Astronomy,
 Sky and Telescope,
 Sternwelt,
 Archimedes ja
 Molekyyli.

Kirjastoon on toimintavuoden kuluessa ostettu 13 nidettä. Tukholman observatoriata on saatu lahjaksi 1 nide ja prof. Ilmari Bonsdorffin kuolinpesältä on saatu 41 nidettä, näistä tosin suuri osa vanhempaa, mutta silti Ursan kirjastoon sopivaa kirjallisuutta.

Kirjaston luettelossa on nyt 273 nidettä kirjoja ja 138 vuosikertaa aikakauslehtiä ja vuosikirjoja.

Lainaustoiminnan vilkkaus on ollut jokseenkin samanlainen kuin edellisenäkin toimivuotena. Kirjastosta lainasi 19 helsinkiläistä ja 11 maaseutulaista Ursan jäsentä. Lainassa oli yhteensä 153 nidettä.

Huolimatta aikaisemmasta päätöksestä, jonka mukaan tähtitorni pidetään avoinna yleisölle vain kevätkuukausien aikana, oli tähtitorni varainhoitajamme tarmokkuudesta johtuen avoinna myös syys- ja lokakuussa 11 iltana. Katselijoita oli 250 henkilöä. Maaliskuuhuhtikuussa torni oli avoinna jokaisena tähtikirkkaana iltana hämätän tulosta niin kauan kuin katselijoita riitti. Keväällä näyttöjä oli 22 iltana ja niissä katselijoita runsaasti 1000 henkilöä.

Tähtitornia on käytetty myös erinäisiin harrastajatehtäviin. Saadun avustuksen turvin on tornia kunnostettu kuluneen kesän aikana.

Ursan aloitteesta alkanut tähdenpeittojen havaitseminen harrastajain piirissä ja puolustusvoimissa on jatkunut vilkkaana. Koottu arvokas havaintoaineisto on alustavasti prof. R.A. Hirvosen käsittelemänä saatettu kansainvälisen tutkimuksen käyttöön. Työtä jatketaan edelleen.

Julkaisutoiminnasta on hallituksen piirissä ollut paljon keskustelua, mutta alkupääoman puuttumisen takia tämä kysymys on jätetty toistaiseksi lepäämään. Prof. R.A. Hirvonen on toimittanut suomeksi tohtori Fred Hoylen huomiota herättäneet radicesitelmät kirjana "Maailmankaikkeuden kehitys", joka äskettäin on W.S.O.Y:n kustantamana ilmestynyt.

Tohtori Pentti Kalaja on entiseen tapaan tehnyt esitelmämatkoja maaseudulle ja pitänyt radiossa 3 esitelmää tähtitieteellisistä aiheista.

Ursan entisen monivuotisen hallituksen jäsenen prof. G. Järnefeltin täyttäessä keväällä 50 vuotta hänelle lahjoitettiin Ursan julkaisut nahkakansiin sidottuina.

Ursan hallitus kokonaisuudessaan saattoi kunniajäsenmä prof. Ilmari Bonsdorffia hänen viimeisellä matkallaan ja laski seppeleen hänen paariensa ääreen.

Ursan kirjeenvaihto on jatkunut varsin vilkkaana. Lukuisista kyselyistä ja neuvonpyynnöistä päätelleen tähtitieteen harrastus jatkuu harrastajain piirissä voimakkaana. Otaen huomioon toimintakauden kuluessa tapahtuneet muutokset jäsenistön kokoonpanon nyt seuraava:

	Kunniaj.	Vaki.j.	Vuosij.	Yhteensä
Puheasto	1			212
Yleinen maaseutuosaasto	1	27	62	90
Mikkelin paikallisos.	-	5	3	8
Imatran - " -	-	1	19	20
Lahden - " -	-	2	145	147
Tampereen - " -	-	-	28	28
	2	120	383	505

Ursan vuosikokouksessa 25.10.1950 valittiin

puheenjohtajaksi	tohtori E. Sacksdorff
varapuheenjohtajaksi	tohtori Pentti Kalaja
sihteeriksi	maisteri Erkki Kääriäinen
hallituksen jäseniksi	prof. R.A. Hirvonen ja
	kapt.evp. A.J. Saari
varajäseniksi	taiteilija Matti Wärén ja
	tohtori T.J. Kukkamäki.

Hallitus valitsi keskuudestaan kirjastonhoitajaksi tohtori Pentti Kalajan ja varainhoitajaksi kapt. A.J. Saaren.

Toimintakauden kuluessa ei hallituksen kokoonpanossa ole tapahtunut muutoksia.

Paikallisosastojen puheenjohtajina ovat toimineet Mikkelissä lehtori Armas Ikonen, Imatralla kanttori Toivo Kiuru, Lahdessa rovasti Juhana Varjovaara ja Tampereella rehtori Eino Lehtonenmäki.

Yleisiä kokouksia on toimintakautena ollut kolme.

Vuosikokouksessa 25.10. puheenjohtaja esitti muistotamat edesmenneestä kunniajäsenestä prof. Ilmari Bonsdorffista ja prof. V.R. Ölander piti esitelmän aiheena Almanakka ja Valtiokalenteri - tähtitieteelliset vuosikirjat.

Kokouksessa 13.12. tohtori Jaakko Tuominen esitteli Auringon toiminnan jaksollisesta ja toisena esiintyjänä kuultiin yliopp. Matti Nurmiä, joka selosti radioastronomian kehitystä.

Kevätkauden kokoukset olivat 5.3. ja 19.4. Edellisessä prof. Olavi Erhmetz esitteli maailmankaikkeuden alkuainekokoituksen